

**Kobiece i męskie
konteksty życia**

Kobiece i męskie konteksty życia

**Pod redakcją
Katarzyny Uklańskiej
i Olgi A. Kotowskiej-Wójcik**

Poznań 2020

Projekt okładki:
Wydawnictwo Rys

Recenzja wydawnicza:
dr hab. Aneta Gawkowska

Korekta:
Izolda Kiec

Copyright by:
Autorzy

Copyright by:
Wydawnictwo Rys

Wydanie I, Poznań 2020

ISBN 978-83-66666-14-6

DOI
10.48226/978-83-66666-14-6

Wydanie:

Wydawnictwo Rys
ul. Kolejowa 41
62-070 Dąbrówka
tel. 600 44 55 80
e-mail: tomasz.paluszynski@wydawnictworys.com
www.wydawnictworys.com

Spis treści

Katarzyna Uklańska, Olga A. Kotowska-Wójcik

Moralność, intymność, aktywność – kobiety i mężczyźni
o kontekstach życia prywatnego i publicznego 7

Wojciech Klimski

Płeć i dekodifikacja moralności seksualnej.....13

Maria Sroczyńska

Być młodym..., czyli o kontrowersyjnych wymiarach
współczesnej intymności (szkic socjologiczny) 37

Joanna Wróblewska-Skrzek

Digitalizacja miłości. Wirtualne randkowanie – szanse i zagrożenia 51

Anna Linek

Ciało kobiety w „zaklętym” kręgu wagi.....67

Martyna Kawińska

Kobiety i mężczyźni wobec starości i starzenia się 81

Katarzyna Uklańska

Ambitne kobiety. Kompetencje i stosunek do pracy studentek
na podstawie badań empirycznych 105

Magdalena Markocka

Rola i aktywność kobiet w perspektywie współczesnych
przemian społeczności lokalnych 129

Monika Maria Brzezińska

„Gołąb” i „jastrząb”, czyli przywództwo i decydowanie
polityczne kobiet i mężczyzn.....151

Olga A. Kotowska-Wójcik

Polki i Polacy o kobietach w polityce.....165

Katarzyna Uklńska
k.uklanska@uksw.edu.pl
ORCID: 0000-0003-4477-7885

Ambitne kobiety. Kompetencje i stosunek do pracy studentek na podstawie badań empirycznych

Key words: competences, work, women, students

Słowa kluczowe: kompetencje, praca, kobiety, studenci

Abstrakt

W 2017 roku zostały realizowane wśród studentów UKSW badania eksploracyjne na temat rozwijania ich kompetencji oraz stosunku do pracy. Celem artykułu jest analiza wyników dotyczących kobiet w zakresie samooceny kompetencji, ich przekonań na temat pogłębiania tych umiejętności przydatnych w pracy, a także otwartości na zmiany w odniesieniu do pracy. Tłem dla wyników badań jest zaangażowanie kobiet w sferze zawodowej oraz aktualna sytuacja kobiet, w tym również studiujących na polskim rynku pracy. Kontekst interpretacyjny stanowi również poszukiwanie, szczególnie przez młode kobiety, równowagi pomiędzy życiem prywatnym i zawodowym, gdzie to ostatnie rozpatrywane jest przez nie w perspektywie sukcesu życiowego.

Wstęp

Tematem niniejszej książki pt. „Kobiece i męskie konteksty życia” są współczesne role kobiece i męskie, ze zwróceniem uwagi na zobowiązania zawodowe i codzienne obu płci oraz charakterystyczne dla nich obszary działania. Podmiotem mojej analizy są kobiety, a konkretnie jedna z kategorii społecznych, jaką są studentki, natomiast przedmiotem analizy będą ich kompetencje zawodowe oraz stosunek do pracy.

Podstawą analizy będą wyniki badań przeprowadzonych wśród młodzieży akademickiej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Druga połowa XX wieku i początek XXI wieku to czas, w którym aktywność publiczna oraz zawodowa kobiet wzrasta i rzeczą naturalną jest, iż kobiety pracują. Angażują się w rozmaite ruchy kobiece, których celem jest wyrażanie ich interesów (np. Kongres Kobiet), ale w dużej mierze pozostają aktywne w sferze pracy zawodowej i życia rodzinnego¹. Także demokratyzacji społeczeństw nie towarzyszy istotny wzrost obecności kobiet na wysokich stanowiskach politycznych i gospodarczych². Jeśli chodzi o pracę, to kobiety bierne zawodowo budzą pytania, także wśród przedstawicielek swojej płci, o powody braku pracy czy też niepodejmowania prób znalezienia jej. Dla młodych kobiet bycie aktywną zawodowo to sprawa oczywista, wynikająca z potrzeby zarobkowania, ale w dużej mierze także z potrzeby samorealizacji, samodzielności, zdobywania umiejętności. Ze względu na rolę matki, jaką zazwyczaj kobiety pełnią, praca stała się bardziej elastyczna, tak by umożliwić im działanie na tych dwu płaszczyznach³. Kobiety więc częściej pracują w niepełnym wymiarze czasu zatrudnienia⁴. To sprzyja budowaniu równowagi między życiem zawodowym i rodzinnym. Nie oznacza jednak, iż kobiety nie borykają się z różnymi dylematami z tym związanymi, czego mężczyźni raczej nie doświadczają⁵. Kobiety bowiem we wszystkich kulturach są w gorszej

¹ M. Sroczyńska, *Być kobietą w Polsce...*, „Uniwersyteckie Czasopismo Socjologiczne”, 11 (2), 2015, s. 37.

² R. Siemieńska, *Polacy i Polki w życiu publicznym – podobni czy różni od mieszkańców Unii Europejskiej*, w: R. Siemieńska (red.), *Aktorzy życia publicznego. Płeć jako czynnik różnicujący*, Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa 2003, s. 226.

³ R. Sennet, *Korozja charakteru. Osobiste konsekwencje pracy w nowym kapitalizmie*, przekł. J. Dzierzgowski, Ł. Mikołajewski, Muza, Warszawa 2006, s. 33.

⁴ A. Sielska, *Dyskryminacja instytucjonalna kobiet na polskim rynku pracy*, CeDeWu, Warszawa 2017, s. 79.

⁵ I. Pufal-Struzik, *Aktywność zawodowa współczesnych kobiet – trudności w realizacji nowych ról i tradycyjnych obowiązków*, „Polskie Forum Psychologiczne”, t. 22, nr 2, 2017, s. 242.

sytuacji niż mężczyźni – mają mniejsze zarobki, więcej obowiązków (zawodowe i rodzinne), a to prowadzi do nierówności społecznej⁶. Są one przy tym świadome, iż się je dyskryminuje na rynku pracy⁷. Mają za to wiele cech osobowościowych, które pomagają im na pełnieniu ról zawodowych, np. są obowiązkowe, pracowite, mają podzielność uwagi, są dobrze zorganizowane⁸. Można powiedzieć, że posiadanie potomstwa jeszcze bardziej te cechy u kobiet wyostreza. Jak zauważa A. Kotlerska-Michalska, aktywność zawodowa kobiet służy nie tylko im, ale również pozytywnie wpływa na związek z mężczyzną⁹.

Jak zatem wygląda sytuacja kobiet na polskim rynku pracy? By odpowiedzieć na to pytanie, przytoczymy dane Głównego Urzędu Statystycznego. Choć mężczyźni są bardziej aktywni zawodowo (65,5 proc. w 2017 roku), to należy zauważyć, że od drugiej połowy XX wieku udział kobiet w liczbie zatrudnionych w Polsce systematycznie rósł – od 31 proc. w 1950 roku do 48 proc. w 2017 roku¹⁰. Pod koniec 2017 roku, według tych samych danych GUS, pracujące kobiety mają znacznie częściej wyższe wykształcenie (44,7 proc.) niż mężczyźni (27,1 proc.). Kobiety częściej niż mężczyźni pracują w sektorze publicznym (odpowiednio 33,2 proc. i 16,7 proc.) i rzadziej są zatrudnione w sektorze prywatnym (odpowiednio 66,8 proc. i 83,3 proc.). Także one częściej niż mężczyźni podejmują pracę w niepełnym wymiarze czasu zatrudnienia (odpowiednio 10,6 proc. i 4,4 proc.) i znacznie częściej powodem tego jest opieka nad dziećmi lub inne powody osobiste. Udział kobiet w pięciu grupach zawodowych jest większy niż mężczyzn – częściej są one pracownicami usług i sprzedawczyniami, specjalistkami, pra-

⁶ A. Giddens, *Socjologia*, przekł. A. Szulżycka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004, s. 133.

⁷ M. Fuszara, *Zmiany w świadomości kobiet w Polsce w latach dziewięćdziesiątych*, w: M. Fuszara (red.), *Kobiety w Polsce na przełomie wieków. Nowy kontrakt płci?*, ISP, Warszawa 2002, s. 15.

⁸ A. Kotlerska-Michalska, *Spoleczne role kobiet*, „Edukacja Humanistyczna”, nr 1 (24), 2011, s. 26.

⁹ *Ibidem*.

¹⁰ *Kobiety i mężczyźni na rynku pracy*, Warszawa 2018, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/opracowania/kobiety-i-mezczyzni-na-rynku-pracy-2018,1,7.html> (dostęp: 4.09.2020).

cownicami biurowymi, pracownicami wykonującymi proste zadania, techniczkami i stanowią średni personel. Rzadziej natomiast zasilają władze publiczne, są wyższymi urzędnikami i kierowniczkami. Tylko wśród kobiet w wieku 25-29 lat oraz 55 lat i więcej stopa bezrobocia jest mniejsza niż wśród mężczyzn. Jeśli kobiety w wieku 15-24 lata są bierne zawodowo (nie pracują i nie szukają pracy), to najczęstszą tego przyczyną jest nauka, a wśród kobiet w wieku 25-34 lata są to obowiązki rodzinne. Wynagrodzenia kobiet, zazwyczaj bez względu na grupę zawodową, są zawsze niższe niż od wynagrodzeń mężczyzn. Rekord stanowi różnica w płacy kobiet i mężczyzn będących przedstawicielami władz publicznych, wyższymi urzędnikami i kierownikami – tu kobiety otrzymują o 26 proc. p.p. mniejsze wynagrodzenie (dane w październiku 2016 roku). Powodem niższych zarobków może być również to, że wiele kobiet pracuje w tzw. zawodach sfeminizowanych (m.in. opieka zdrowotna i pomoc społeczna, edukacja, działalność ubezpieczeniowa i finansowa), które z zasady są słabiej opłacane¹¹. Powoli widać jednak pewne zmiany. Raport Polskiej Agencji Rynku Pracy z 2019 roku na temat sytuacji na rynku pracy, edukacji oraz kompetencji pokazuje, że kobiety coraz częściej traktowane są na równi z mężczyznami – różnica w płacy między płciami się zmniejsza, zmniejsza się też różnica pomiędzy bezrobotnymi kobietami i mężczyznami¹².

Kobiety zatem aktualnie stanowią istotną część siły roboczej. Spójrzmy teraz na studentów, którzy albo już tworzą tę siłę roboczą, albo zasilą szeregi pracowników w niedługej przyszłości. Tradycyjna rola uniwersytetu uległa zmianie. Zdezaktualizowała się idea przyświecająca humboldtowskiemu uniwersytetowi jedności badań i nauczania, jedności uczących i uczących się, wielości dyscyplin w nauczaniu, co poskutkowało odrzuceniem jednokierunkowości w nauczaniu i odrzuceniem autonomii w stosunku do polityki i innych grup nacisku¹³. Można

¹¹ A. Sielska, *Dyskryminacja...*, *op. cit.*, s. 82.

¹² *Rynek pracy, edukacja, kompetencje. Aktualne trendy i wyniki badań*, marzec 2019, https://www.parp.gov.pl/storage/publications/pdf/2019_03_Raport_Rynek-pracy_marzec-2019.pdf (dostęp: 4.09.2020).

¹³ I. Zakowicz, *Idea uniwersytetu Wilhelma von Humboldta – kontynuacja czy zmierzch*, „Ogrody Nauk i Sztuk”, nr 2, 2012, s. 62.

powiedzieć, że pewnie niewielu jest studentów, którzy oczekują po studiach tylko poszerzenia swej wiedzy, a i same uczelnie zobligowane są do kształtowania wśród młodych także umiejętności i kompetencji społecznych. Dziś uniwersytet staje się swego rodzaju supermarketem¹⁴, w którym klient – student – wybiera wszystko: uczelnię, kierunek studiów, specjalizację, a na końcu jeszcze i wykładowcę. Po co to? Aby łatwiej było odnaleźć się na rynku pracy, który przede wszystkim oczekuje kompetentnych absolwentów chcących poszerzać swoje umiejętności. Stąd też wielu z nich pracuje już na studiach, niekiedy na stałe. Pamiętajmy też o tym, że dzisiejsi studenci nierzadko posiadają wyższe kompetencje niż poprzednie pokolenia w obszarze np. języków obcych, obsłudze urządzeń elektronicznych i programów komputerowych. W końcu to oni przecież stanowią pokolenie cyfrowych tubylców¹⁵. To jednak okazuje się często za mało. Otóż, badania realizowane w ramach Bilansu Kapitału Ludzkiego w latach 2010-2016 dowodzą, że pracodawcy narzekają na niekompetencje wśród młodych pracowników oraz na postawę roszczeniową i instrumentalną wobec pracy, twierdzą też, że nie spełniają oni wymogów na dane stanowisko¹⁶. To, czego pracodawcy przede wszystkim oczekują od pracownika, to umiejętności samoorganizacyjne (zarządzanie, samodzielność, podejmowanie decyzji, inicjatywa, odporność na stres i chęć do pracy), zawodowe (ściśle związane z zadaniami na danym stanowisku) i interpersonalne (umiejętność kontaktowania się z ludźmi, bycia komunikatywnym,

---

¹⁴ I. Zakowicz, *Uniwersytet – przedsiębiorstwo produkcyjno-usługowe, student – klient supermarketu? Czyli szkolnictwo wyższe w procesie zmian*, w: M. Czerpaniak-Walczak (red.), *Fabryki dyplomów czy universitas? O „nadwiślańskiej” wersji przemian w edukacji akademickiej*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2013, s. 139.

¹⁵ M. Prensky, *Digital Natives, Digital Immigrants*, <https://www.marcprensky.com/writing/Prensky%20-%20Digital%20Natives,%20Digital%20Immigrants%20-%20Part1.pdf> (dostęp: 10.09.2020).

¹⁶ J. Górniak, *Polski rynek pracy – wyzwania i kierunki działań na podstawie badań Bilans Kapitału Ludzkiego 2010-2015*, Warszawa-Kraków 2015, https://www.parp.gov.pl/images/PARP_publications/pdf/polski%20rynek%20pracy%20ok.pdf, (dostęp: 10.09.2020); J. Orezyk, *Indywidualizacja i elastyczność. Nowa cywilizacja pracy?*, „Polityka Społeczna”, vol. 8, 2017, s. 3-9.

współpracy w grupie, rozwiązywania konfliktów międzyludzkich)¹⁷. Dodatkowo od pracowników umysłowych (a przecież studenci mają właśnie takimi być) oczekiwano także kompetencji językowych, komputerowych, interpersonalnych, kognitywnych i matematycznych. Jak zauważono w raporcie, problem niekiedy polega na tym, że pracownicy wcale nie chcą się doszkalać.

A studiujące kobiety? Otóż, pod koniec grudnia 2018 roku w polskich uczelniach kształciło się 1 230,3 tys. osób, w tym 73,3 proc. w uczelniach publicznych¹⁸. W tym też roku 58 proc. studiujących stanowiły kobiety. W roku akademickim 2017/18 studia ukończyło 327,7 tys. osób, w tym 207,9 tys. (63,4 proc.) kobiet. Według raportu z badań Polskiej Rady Biznesu, zdecydowana większość studentów pracuje lub pracowała (w branży poza swoim wykształceniem albo w swojej branży)¹⁹. Inne badania wśród studentów dowodzą, że ponad dwie trzecie studiujących kobiet pracowało w ciągu ostatniego roku (od momentu realizacji badania)²⁰. Zatem w większości studentki są aktywne na rynku pracy. Jednak jak pokazują jeszcze inne badania, niemała część studiujących kobiet (28 proc.) wcale nie stawia pracy i kariery na pierwszym miejscu. Badania te realizowane wśród młodzieży akademickiej spoza głównych ośrodków akademickich pokazują, że dominującą rolą, w jakiej widzą siebie kobiety, jest „opiekuńcza tradycjonalistka”, która jeśli chodzi o pracę, to pragnie się harmonijnie w niej rozwijać i oczekuje od niej przede wszystkim poczucia bezpieczeństwa²¹. Chce także prowadzić życie zrównowa-

¹⁷ J. Górniak, *Polski rynek...*, *op. cit.*

¹⁸ *Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2018/19*, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/edukacja/edukacja/szkolnictwo-wyzsze-w-roku-akademickim-20182019-wyniki-wstepne,8,6.html> (dostęp: 4.09.2020).

¹⁹ *Student w pracy 2019. Raport z badań Polskiej Rady Biznesu. Program Kariera*, SW Research, marzec 2019, <https://www.programkariera.pl/wp-content/uploads/2019/04/Raport-Student-w-Pracy-2019-wyniki-.pdf> (dostęp: 4.09.2020).

²⁰ *Do garów czy za stery? Jak dzisiejsze studentki widzą swoją przyszłość. Portret, Raport z badań 2019*, Platforma Pracodawców RP, <https://pracodawcyrp.pl/upload/files/2019/03/kierunek-kobieta-biznesu-wyniki-badan-v2.pdf> (dostęp: 4.09.2020).

²¹ *Ibidem.*

żone, tak by ani praca, ani rodzina, nie zdominowały jej przestrzeni życiowej. To kobiety, które chcą być matkami i żonami, ale pracującymi zawodowo, ważna jest dla nich rodzina, rodzice, tradycyjne wartości przez nich przekazane, chcą też pomagać innym i same liczą na pomoc w razie potrzeby. Ich oczekiwania wobec idealnej pracy koncentrują się przede wszystkim wokół możliwości rozwoju i zdobywania nowych umiejętności (są w tym bardziej ambitne niż ich koledzy – odpowiednio – 78 proc. i 57 proc.), a także na spokoju w pracy (64 proc.) i dogodnej lokalizacji (55 proc.). Studentki są również bardziej chętne od studentów, aby się dokształcać (poprzez spotkania z profesjonalistami, kursy, pracę związaną ze studiami, pracę z nowymi technologiami). Ponad dwie trzecie studentek pracowało (69 proc.), rzadko jednak zdarzało się, by była to praca związana z kierunkiem studiów (7 proc.). Dziewczęta w większości chciałyby pracować na etat (41 proc.), ale wiele preferuje również elastyczne formy pracy (37 proc.).

Spójrzmy teraz, jak kształtują się kompetencje wśród studentek UKSW oraz jaki przejawiają one stosunek do pracy.

Opis eksploracji

W 2017 roku przeprowadzone zostało badanie eksploracyjne na temat kompetencji i powiązania ich z pracą wśród studentów UKSW. Jego celem było rozpoznanie, jak powszechne jest wśród młodych elastyczne podejście do poszerzania swoich kompetencji oraz do pracy. W tym celu stworzony został indeks elastyczności, który składał się z dziewięciu zmiennych. Został on zbudowany ze zmiennych dotyczących: samooceny kompetencji, oczekiwań co do ich uzupełniania oraz stosunku do przyszłej pracy. Ze względu na ograniczoną liczbę respondentów w badaniu nie było możliwości opracowania tegoż indeksu oddzielnie dla każdej z płci. W związku z tym w niniejszym artykule zaprezentowane zostaną jedynie częstości występowania danej cechy wśród kobiet. Badanie nie było reprezentatywne, zatem poniżej nie będzie przedstawiony pogłębiony opis statystyczny i wyniki nie

będą odnoszone do populacji studentów UKSW. Dotyczą one tylko osób biorących udział w badaniu. Podobne rozpoznania są również realizowane w innych uczelniach²². Eksploracja została zrealizowana przez Ośrodek Badań Jakości Kształcenia i Ewaluacji UKSW oraz piszącą te słowa. Z racji braku zasobów kadrowych oraz często wysokiej absencji studentów na zajęciach badanie zostało przeprowadzone przy zastosowaniu techniki CAWI. Kwestionariusz ankiety znajdujący się pod linkiem wysyłany został do wszystkich studentów trybu stacjonarnego UKSW. Było to możliwe dzięki oprogramowaniu Limesurvey znajdującemu się na serwerze uczelni. W badaniu wzięło udział 330 studentów. Większość stanowiły kobiety – 76,6 proc. Z racji tego, że niniejszy artykuł odnosi się do kobiet, prezentowane poniżej wyniki będą dotyczyły tylko ich, a odsetki będą liczone w grupie kobiet, których w badaniu wzięło udział 256.

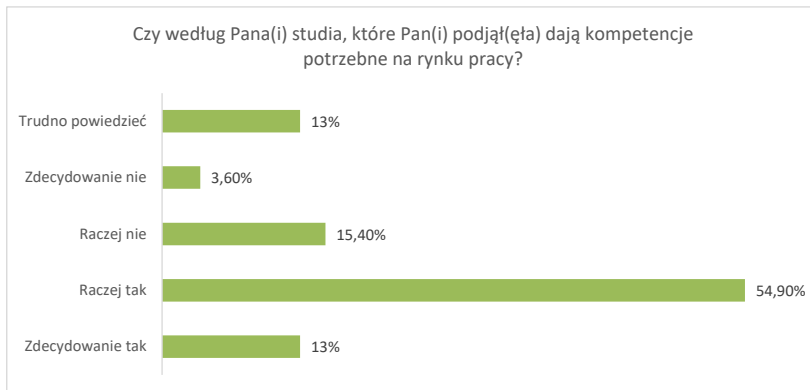
Samoocena kompetencji

W pierwszej kolejności przedstawiona zostanie samoocena kompetencji, następnie potrzeba uzupełnienia kompetencji oraz stosunek do pracy (odłożenie założenia rodziny ze względu na pracę, wyjazd za granicę). Wykres 1. odnosi się do oceny przez kobiety studiowanego kierunku pod kątem dostarczania kompetencji potrzebnych na rynku pracy.

---

²² M. Striker, *Współczesny rynek pracy a oczekiwania pokolenia Y wobec zatrudnienia – wyniki badań empirycznych*, w: M. Gableta, A. Pietroń-Pyszczyk (red.), *Człowiek i praca w zmieniającej się organizacji. W kierunku respektowania interesów pracobiorców*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Wrocław 2011.

Wykres 1. Studia a kompetencje potrzebne na rynku pracy. Rozkład odpowiedzi wśród badanych kobiet (N=256)

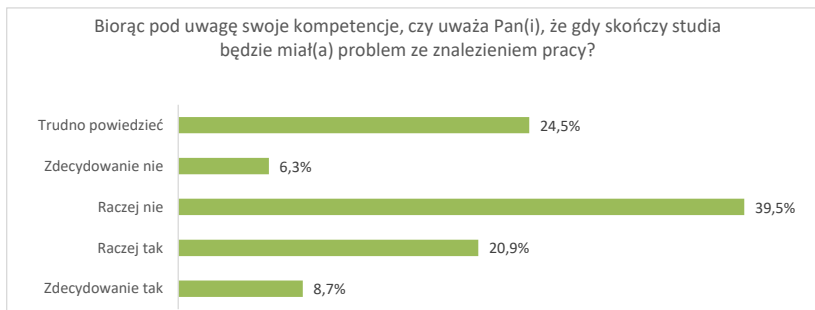

Źródło: OBJKiE UKSW

Zdecydowana większość badanych studentek jest zdania, że podjęty kierunek studiów zapewnia im kompetencje, których wymaga rynek pracy (w sumie 67,9 proc.), jednak tylko 13 proc. jest o tym w pełni przekonana. Mniej niż jedna piąta badanych (19 proc.) sądzi, że studia jednak nie dają tych umiejętności, które przydadzą się w pracy, a 13 proc. ankietowanych nie umiało odpowiedzieć na to pytanie. Badane kobiety, które uważają, że wybrane studia nie dają im kompetencji potrzebnych w pracy (19 proc.), aż 47,9 proc. było zdania, iż brakuje im przede wszystkim kompetencji twardych, czyli takich jak np. znajomość programów komputerowych, języków, specjalistycznej wiedzy, co potwierdzone jest określonymi dokumentami. Zdecydowanie mniej, bo 16,7 proc. było zdania, iż nie mają głównie kompetencji miękkich, czyli zdolności interpersonalnych i osobistych.

Dalej dziewczęta zostały poproszone o ustosunkowanie się do kwestii znalezienia pracy po studiach, biorąc pod uwagę swoje kompetencje. Wykres 2. prezentuje wyniki.

Wykres 2. Kompetencje a znalezienie pracy po studiach. Rozkład odpowiedzi wśród badanych kobiet (N=256)

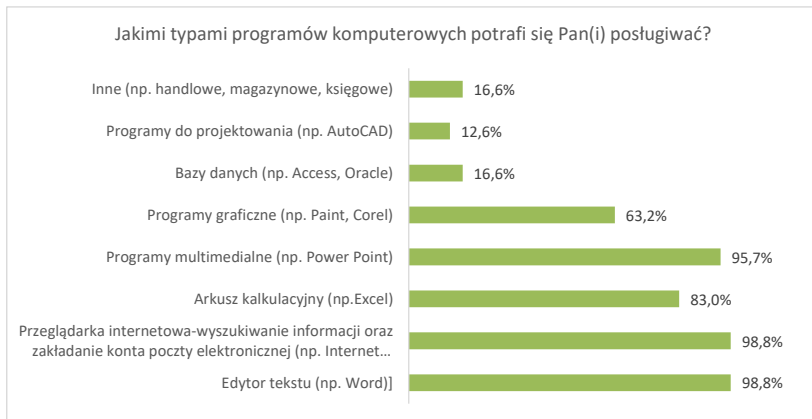
Źródło: OBJKiE UKSW

Jeśli chodzi o znalezienie pracy po studiach, mając na uwadze posiadane umiejętności, odpowiedzi badanych studentek nie są już tak oczywiste. Największą część stanowiły te kobiety, które wyraziły obawę co do znalezienia pracy (w sumie 45,8 proc.). Prawie 30 proc (29,6 proc.) było zdania, że bez problemu znajdzie pracę po studiach. Jednak niewiele, bo tylko 8,7 proc. było tego pewne, a jedna czwarta ankietowanych (24,5 proc.) nie umiała odpowiedzieć na to pytanie.

W następnej kolejności badane zostały poproszone o dokonanie samooceny takich kompetencji twardych, jak znajomość najpopularniejszych programów komputerowych i języków obcych. Odpowiedzi respondentek obrazuje wykres 3.

Wykres 3. Obsługa programów komputerowych. Rozkład odpowiedzi wśród badanych kobiet (N=256)

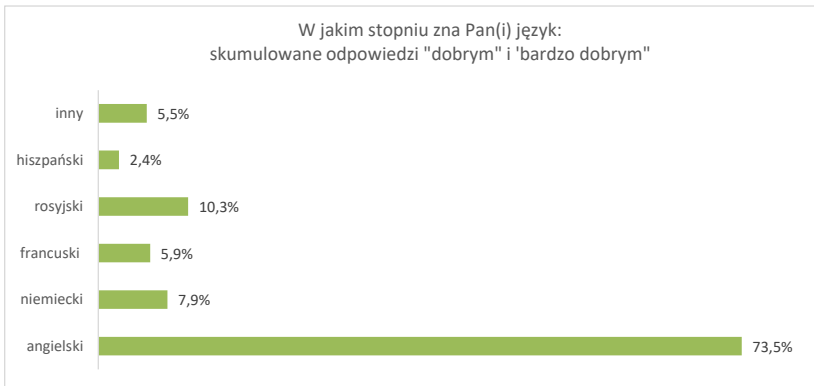
Źródło: OBJKiE UKSW

Widać, że w powszechnym użyciu są trzy najbardziej popularne oprogramowania. Badane dziewczęta średnio znają pięć programów. Prawie wszystkie respondentki umieją obsługiwać się edytorem tekstu (98,8 proc.), przeglądarką internetową (98,8 proc.) oraz programami multimedialnymi (95,7 proc.). Ten wynik nie dziwi, gdy weźmiemy pod uwagę fakt, że od najmłodszych lat szkolnych dzieci obeznają się z pisaniem na komputerze, korzystają z Internetu, a większość lekcji nie może się już odbyć bez wyświetlenia prezentacji (studia dodatkowo w tym utwierdzają, powodując tym samym, że studenci w ogóle nie słuchają, tylko spisują „na osłep” treść prezentacji, nierzadko zresztą tylko hasłową i niemającą sensu dla kogoś, kto nie słucha tego, co mówi wykładowca). Mniejszą popularnością cieszy się znajomość arkusza kalkulacyjnego (83 proc.), choć prawdopodobnie jest on również przedmiotem szkolnych zajęć informatycznych. w następnej kolejności sytuuje się umiejętność posługiwania się programami graficznymi, wciąż jednak tymi ogólnodostępnymi. Mniej niż dwie trzecie ankietowanych umie się nimi posługiwać (63,2 proc.). Bardziej

specjalistyczne oprogramowania komputerowe, takie jak bazy danych, programy do projektowania czy też księgowania, dostępne są znacznie mniejszej części badanych – mniej niż jedna piąta studentek zadeklarowała, iż umie się nimi posługiwać.

Jeśli chodzi o znajomość języków obcych, to poniżej przedstawione są skumulowane odpowiedzi studentek UKSW na ten temat. Wykres 4. obejmuje tylko te odpowiedzi, które świadczą o tym, że osoba umie się porozumieć, a więc znajomość języka jest przynajmniej na poziomie komunikatywnym.

Wykres 4. Znajomość języków obcych w stopniu przynajmniej dobrym. Rozkład odpowiedzi wśród badanych studentek (N=256)

Źródło: OBJKiE UKSW

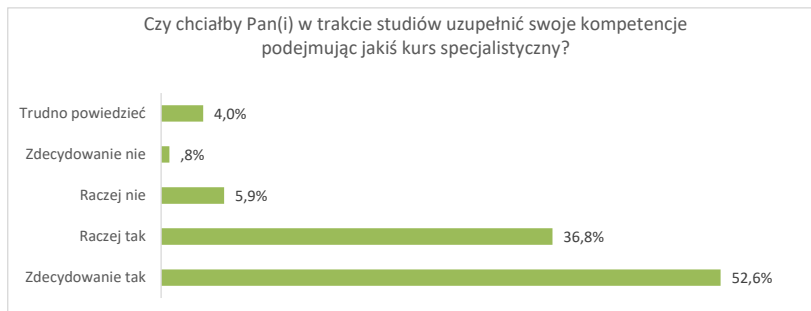
Rozkład odpowiedzi dowodzi, że większość studentek zna tylko jeden język, podczas gdy dzisiejszy rynek pracy oczekuje już więcej. Najpowszechniej używany język to angielski. Prawie trzy czwarte respondentek posługuje się nim na poziomie przynajmniej komunikatywnym (73,5 proc.). W następnej kolejności jest język rosyjski. Tylko 10,3 proc. zna go na poziomie minimum dobrym, przy czym należy mieć na uwadze, że w UKSW studiuje sporo obcokrajowców pochodzących z Ukrainy, Białorusi i Rosji, zatem dla nich może to być język

ojczysty. Niekoniecznie są to więc Polki. Umiejętność posługiwania się pozostałymi językami zachodnioeuropejskimi nie jest popularna wśród badanych kobiet – ich odsetki mieszczą się w granicach 2,4-7,9 proc.

Potrzeba uzupełnienia kompetencji

Dla pracodawców ważny jest nie tylko stan faktyczny posiadanych kompetencji, ale również stosunek kandydata na pracownika do ich poszerzania. W związku z tym studentki zostały poproszone o odniesienie się do tej kwestii.

Wykres 5. Uzupełnianie kompetencji w trakcie studiów. Rozkład odpowiedzi wśród badanych studentek (N=256)

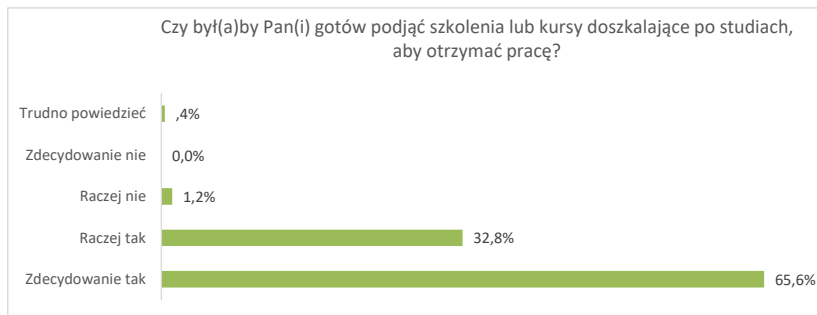

Źródło: OBJKiE UKSW

Zdecydowana większość (89,4 proc.) kobiet zadeklarowała, że chciałyby uczestniczyć w kursach dających dodatkowe kompetencje, będąc jeszcze na studiach. Ponad połowa była tego pewna (52,6 proc.). Nie-wielka część respondentek – 6,7 proc. – negatywnie odniosła się do tego pomysłu, natomiast 4 proc. nie miała zdania na ten temat.

Następnie zapytaliśmy respondentki o to, czy byłyby skłonne uczestniczyć w szkoleniach lub kursach doszkalających po studiach, aby otrzymać pracę. Ich odpowiedzi przedstawia wykres 6.

Wykres 6. Uzupełnianie kompetencji po studiach. Rozkład odpowiedzi wśród badanych studentek (N=256)

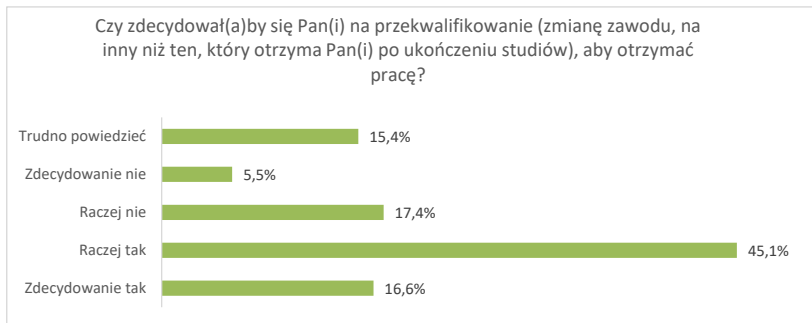

Źródło: OBJKiE UKSW

Najpopularniejszą opinią wśród badanych była ta, która wskazywała na gotowość podnoszenia swoich kompetencji także po studiach, aby otrzymać pracę (88,4 proc.). W tym prawie dwie trzecie dziewcząt było o tym w pełni przekonanych. Znikomy odsetek osób (1,2 proc.) wyraził negatywne zdanie na ten temat.

Kolejne pytanie dotyczyło przekwalifikowania się w celu zdobycia pracy. Wykres 7. przedstawia rozkład odpowiedzi na ten temat.

Wykres 7. Zmiana zawodu w celu otrzymania pracy. Rozkład odpowiedzi wśród badanych studentek (N=256)

Źródło: OBJKiE UKSW

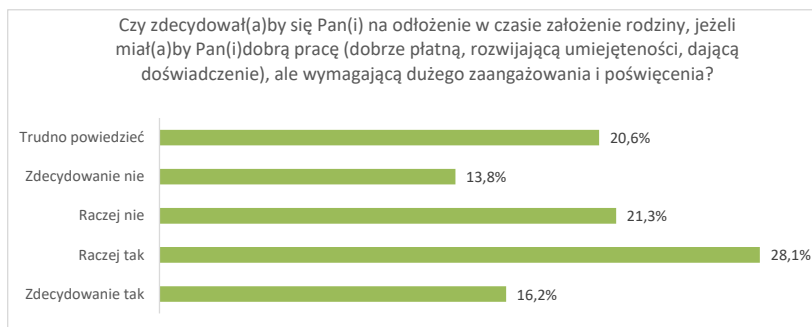
Podobnie jak w poprzednim pytaniu, tak i tu większość ankietowanych dziewcząt (61,7 proc.) wyraziła przekonanie, że zmieniałaby zawód, aby otrzymać pracę. Należy jednak zauważyć, że było ich mniej niż w przypadku uzupełniania kompetencji, a dodatkowo tylko 16,6 proc. było zdecydowane na ten krok. W tym przypadku obserwuje się również znacznie większą część tych kobiet, które nie chcą zmieniać zawodu – 22,9 proc. Ponad 15 proc. ankietowanych wybrało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Praca

Badani zostali zapytani o to, czy aktualnie pracują. Wśród ankietowanych kobiet ponad połowa (54,5 proc.) miała pracę, pozostała część nie. Porównując ten wynik z wynikiem mężczyzn, należy zauważyć, że studentki częściej były aktywne na rynku pracy (spośród wszystkich badanych mężczyzn 46,8 proc. pracowało). Aby dowiedzieć się, jak ważna jest praca dla młodych kobiet, postawiliśmy je przed wyborami – praca za granicą czy odłożenie założenia rodziny. Na poniższym

wykresie znajdują się odpowiedzi studentek na temat tego, czy zdecydowałyby się przełożyć w czasie założenie rodziny, jeśli miałyby dobrą pracę, ale wymagającą dużego zaangażowania (wykres 8.).

Wykres 8. Odłożenie w czasie założenia rodziny ze względu na pracę. Rozkład odpowiedzi wśród badanych studentek (N=256)

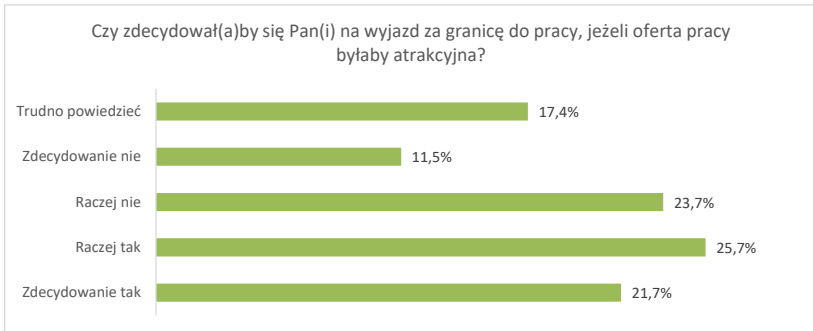

Źródło: OBJKiE UKSW

Wyraźnie widać, iż młode kobiety nie mają jednoznacznie sprecyzowanego stanowiska w tej kwestii. Dodatkowo, aż jedna piąta spośród nich wybrała odpowiedź wskazującą na trudności w jej sformułowaniu. Choć najczęściej pojawiające się przekonanie pokazywało, że dziewczęta wybrałyby pracę, a nie założenie rodziny (44,3 proc.), to ponad jedna czwarta nie była do tego w pełni przekonana (28,1 proc.). Dla niemałej części, bo dla ponad jednej trzeciej (35,1 proc.) założenie rodziny okazało się ważniejsze niż dobra praca, a w tym 13,8 proc. zdecydowanie odrzuciło taką możliwość.

Następnie ankietowane dziewczęta miały odpowiedzieć na pytanie, czy zdecydowałyby się podjąć pracę za granicą, jeśli byłaby ona atrakcyjna. Wykres 9. przedstawia ich odpowiedzi.

Wykres 9. Wyjazd za granicę do atrakcyjnej pracy. Rozkład odpowiedzi wśród badanych studentek (N=256)

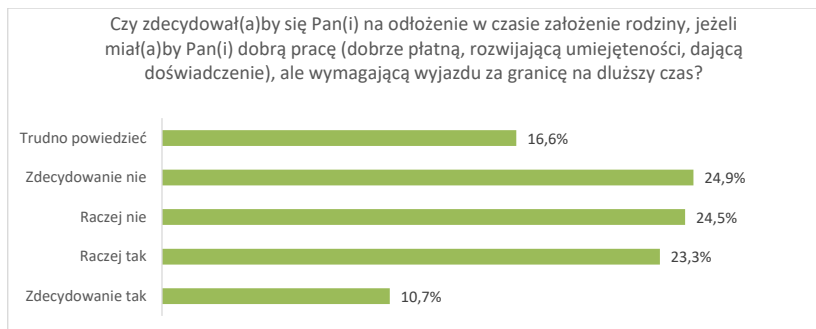

Źródło: OBJKiE UKSW

Podobnie jak w poprzednim pytaniu, młode kobiety nie udzieliły jednoznacznej odpowiedzi. Mniej niż połowa wybrała odpowiedzi twierdzące (47,4 proc.). Należy jednak zauważyć, że w tym ponad jedna czwarta nie była na to zdecydowana. Ponad jedna trzecia respondentek zadeklarowała, iż nie wyjechałaby za granicę do dobrej pracy (35,2 proc.). Tutaj również więcej było tych osób, które się wahały (23,7 proc.). Spora część badanych to osoby, które nie umiały się wypowiedzieć na ten temat (17,4 proc.).

Ostatnie pytanie dotyczyło podobnej kwestii – wyjazdu za granicę do pracy, co wiązałoby się z odłożeniem założenia rodziny. Odpowiedzi znajdują się poniżej na wykresie 10.

Wykres 10. Odłożenie założenia rodziny ze względu na długotrwały wyjazd za granicę do pracy. Rozkład odpowiedzi wśród badanych studentek (N=256)

Źródło: OBJKiE UKSW

Ankietowane dziewczęta nie są entuzjastycznie nastawione wobec wyjazdu zagranicznego do pracy kosztem planów zakładania rodziny. Połowa nie wyjechałaby na dłuższy czas do pracy, odkładając tym samym założenie rodziny na później (49,4 proc.) – tyle samo studentek zdecydowanie odrzuciło taką możliwość (24,9 proc.), ile tych, które nie były o tym przekonane (24,5 proc.). Część, tj. jedna trzecia, podjęłaby się takiego wyjazdu – dla 10,7 proc. był on oczywisty, a blisko jedna czwarta, choć też zadeklarowała swój wyjazd, to jednak nie była go pewna (23,3 proc.). Ponad 16 proc. nie umiało podjąć decyzji w tej sprawie.

Wnioski

Podsumowując wyniki badań, należy zauważyć, że studentki UKSW prezentują się jako ambitne – znają swe braki w umiejętnościach, ale są i chcą być aktywne na rynku pracy, chcą się szkolić, pracować, także za granicą, są w stanie przekładać swe plany osobiste ze względu na pracę. Tę ambicję należy jednak odczytywać nieco szerzej niż

tylko na polu zawodowym. To również pragnienie zrealizowania się na płaszczyźnie osobistej. A więc praca – „tak”, i rodzina też – „tak”. Można powiedzieć, że badane studentki reprezentują tę część kobiet, które ośmielają się sięgać po wszystko²³.

W społeczeństwie opartym na wiedzy wysoki poziom wykształcenia stanowi podstawę funkcjonowania na rynku pracy²⁴. Badane młode kobiety studiujące na UKSW wydają się tego świadome i odpowiedzialne – aż 85,4 proc. z nich uważa, że czas studiów to przede wszystkim czas na zdobywanie wiedzy, doświadczenia i kompetencji potrzebnych w pracy, a nie okres zabawy i szaleństw. W przeważającej większości dobrze się uczą (66 proc. otrzymuje najczęściej oceny dobre, a 22,9 proc. bardzo dobre). Są też częściej niż ich koledzy aktywne na rynku pracy. Żeńska część społeczności akademickiej UKSW jest też świadoma swoich kompetencji – umie posługiwać się przede wszystkim podstawowymi programami komputerowymi i komunikuje się głównie w jednym języku obcym (angielskim), dostrzega własne braki w zakresie kompetencji twardych (choć i te związane z umiejętnościami interpersonalnymi również nie są dla niej satysfakcjonujące). Dziewczęta widzą potrzebę uzupełniania swoich umiejętności zarówno w czasie studiów, jak i po ich ukończeniu. Jeśli chodzi o kompetencje kobiet, to z reguły są one utożsamiane z posiadaniem umiejętności tzw. miękkich (komunikatywność, dążenie do stworzenia wspólnej płaszczyzny działania i umiejętność pracy w zespole)²⁵. A to właśnie te cechy wyróżniają firmy osiągające sukcesy. I to może się okazać ich ważnym atutem na rynku pracy, współczesna gospodarka i jej podmioty bowiem nastawione są na konkurencyjność, którą osiąga się dzięki elastyczności, a ta z kolei pożądana jest na wielu poziomach gospodarki – poczynając od jednostki, a na procesach

²³ A. Gromkowska-Melosik, *Edukacja i (nie)równość społeczna kobiet. Studium dynamiki dostępu*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2011, s. 193

²⁴ A. Dołgań, *Kobiety na rynku pracy*, w: J. Ostrouch (red.), *Przywiązanie i przekraczanie. Płeć w studiach empirycznych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2006, s. 93.

²⁵ A. Zyra, *Kobieta sukcesu, żona, matka. Dylematy funkcjonowania kobiet*, w: *Przywiązanie i przekraczanie...*, op. cit., s. 141.

makro kończąc (o takiej elastycznej osobowości pisała A. Dunn²⁶). Większości z ankietowanych (83,8 proc.) zależy na tym, aby po studiach wykonywać pracę zgodną z kierunkiem studiów, w tym 39,1 proc. nie wyobraża sobie innej sytuacji. W mniejszym stopniu, ale studentki są również gotowe na zmianę zawodu, aby dostać pracę. Wykazują się w tym zakresie większą elastycznością niż mężczyźni (odpowiedzi „zdecydowanie tak” – 7,8 proc. mężczyzn i 16,6 proc. kobiet). Oczekują równowagi w życiu pomiędzy sferą zawodową a osobistą. Choć w większości wybrałyby dobrą pracę kosztem przesunięcia założenia rodziny, to jednak w ich odpowiedziach nie widać entuzjazmu ani pewności. Podobnie zresztą młode kobiety odniosły się do pracy za granicą – część chciałaby ją podjąć, ale nie jest to raczej marzenie większości. Znaczna ich część nie wyobraża sobie także, by mogła odłożyć swoje plany matrymonialne ze względu na dłużej trwającą pracę za granicą.

Biorąc pod uwagę szczególnie te ostatnie wnioski, można powiedzieć, że badane młode kobiety poszukują stabilizacji pomiędzy pracą i życiem rodzinnym. Są w tym podobne do starszych obecnie koleżanek, które pod koniec lat 90. identyfikowały swoją satysfakcję życiową jako zaspokojenie wysokich aspiracji zawodowych i szczęśliwe życie rodzinne²⁷. Nie mają jeszcze doświadczenia bycia matką, której rola bez względu na epokę, kulturę i przekonania jest uniwersalna, bo biologicznie zapisana w kobiecie²⁸. Tym samym nie mają świadomości, jak bardzo ich biografia może się w związku z podjęciem tej roli zmienić, niekiedy przekreślając inne życiowe plany. Zdobyty w niedługim czasie dyplom ukończenia studiów może również sprawić, iż część z tych kobiet porzuci swoje plany budowania kariery zawodowej, podejmie pracę poniżej własnych kwalifikacji, „spocznie na lurach” i uzna, iż teraz może zająć się karierą rodzinną²⁹. Macierzyństwo bowiem we

²⁶ E. Dunn, *Prywatyzując Polskę. O bobofrutach, wielkim biznesie i restrukturyzacji pracy*, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2008, s. 36.

²⁷ B. Łaciak, *Aspiracje i plany na przyszłość młodych kobiet*, w: M. Fuszara (red.), *Kobiety w Polsce...*, op. cit., s. 171.

²⁸ A. Gromkowska-Melosik, *Edukacja...*, op. cit., s. 173.

²⁹ *Ibidem*, s. 193.

współczesnej kulturze stanowi źródło tożsamości kobiet³⁰. Praca jest jednak także ważna. Dla kobiet dziś tragiczna w skutkach może okazać się rezygnacja zarówno z jednej, jak i z drugiej wartości. Młode kobiety w większości to wiedzą i podejmują się odgrywania obu ról – matek i pracowników, niekiedy z resztą narażając się na oskarżenia o to, że chcą mieć wszystko.

Bibliografia

- Do garów czy za stery? Jak dzisiejsze studentki widzą swoją przyszłość. Portret, Raport z badań 2019*, Platforma Pracodawców RP, <https://pracodawcyrp.pl/upload/files/2019/03/kierunek-kobieta-biznesu-wyniki-badan-v2.pdf>, (dostęp: 4.09.2020).
- Dołgań A., *Kobiety na rynku pracy*, w: J. Ostroch (red.), *Przywiązanie i przekraczanie. Płeć w studiach empirycznych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2006, s. 91-113.
- Dunn E., *Prywatyzując Polskę. O bobofrutach, wielkim biznesie i restrukturyzacji pracy*, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2008.
- Fuszara M., *Zmiany w świadomości kobiet w Polsce w latach dziewięćdziesiątych*, w: M. Fuszara (red.), *Kobiety w Polsce na przełomie wieków. Nowy kontrakt płci?*, ISP, Warszawa 2002, s. 13-38.
- Giddens A., *Socjologia*, przekł. A. Szulżycka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004.
- Górnaiak J., *Polski rynek pracy – wyzwania i kierunki działań na podstawie badań Bilans Kapitału Ludzkiego 2010-2015*, Warszawa-Kraków 2015, https://www.parp.gov.pl/images/PARP_publications/pdf/polski%20rynek%20pracy%20ok.pdf (dostęp: 10.09.2020).
- Gromkowska-Melosik A., *Edukacja i (nie)równość społeczna kobiet. Studium dynamiki dostępu*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2011.
- Kobiety i mężczyźni na rynku pracy*, Warszawa 2018, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/opracowania/kobiety-i-mezczyzni-na-ryнку-pracy-2018,1,7.html> (dostęp: 4.09.2020).
- Kotlerska-Michalska A., *Spoleczne role kobiet*, „Edukacja Humanistyczna”, nr 1 (24), 2011, s. 25-35.

---

³⁰ *Ibidem*.

- Łaciak B., *Aspiracje i plany na przyszłość młodych kobiet*, w: M. Fuszara (red.), *Kobiety w Polsce na przełomie wieków. Nowy kontrakt płci?*, Warszawa 2002, s. 145-179.
- Orczyk J., *Indywidualizacja i elastyczność. Nowa cywilizacja pracy?*, „Polityka Społeczna”, vol. 8, 2017, s. 3-9.
- Prensky M., *Digital Natives, Digital Immigrants*, <https://www.marcprensky.com/writing/Prensky%20-%20Digital%20Natives,%20Digital%20Immigrants%20-%20Part1.pdf> (dostęp: 10.09.2020).
- Pufal-Struzik I., *Aktywność zawodowa współczesnych kobiet – trudności w realizacji nowych ról i tradycyjnych obowiązków*, „Polskie Forum Psychologiczne”, t. 22, nr 2, 2017, s. 242-257.
- Rynek pracy, edukacja, kompetencje. *Aktualne trendy i wyniki badań*, marzec 2019, https://www.parp.gov.pl/storage/publications/pdf/2019_03_Raport_Rynek-pracy_marzec-2019.pdf, (dostęp: 4.09.2020).
- Sennet R., *Korozja charakteru. Osobiste konsekwencje pracy w nowym kapitalizmie*, przekł. J. Dzierżgowski, Ł. Mikołajewski, Muza Warszawa 2006.
- Sielska A., *Dyskryminacja instytucjonalna kobiet na polskim rynku pracy*, CeDeWu, Warszawa 2017.
- Siemińska R., *Polacy i Polki w życiu publicznym – podobni czy różni od mieszkańców Unii Europejskiej*, w: R. Siemińska (red.), *Aktorzy życia publicznego. Płeć jako czynnik różnicujący*, Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa 2003, s. 216-237.
- Sroczyńska M., *Być kobietą w Polsce...*, „Uniwersyteckie Czasopismo Socjologiczne”, 11 (2), 2015, s. 35-49.
- Striker M., *Współczesny rynek pracy a oczekiwania pokolenia Y wobec zatrudnienia – wyniki badań empirycznych*, w: M. Gableta, A. Pietroń-Pyszczek (red.), *Człowiek i praca w zmieniającej się organizacji. W kierunku respektowania interesów pracobiorców*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Wrocław 2011, s. 30-38.
- Student w pracy 2019. Raport z badań Polskiej Rady Biznesu. Program Kariera*, SW Research, marzec 2019, <https://www.programkariera.pl/wp-content/uploads/2019/04/Raport-Student-w-Pracy-2019-wyniki-.pdf> (dostęp: 4.09.2020).
- Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2018/19*, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/edukacja/edukacja/szkolnictwo-wyzsze-w-roku-akademickim-20182019-wyniki-wstepne,8,6.html> (dostęp: 4.09.2020).
- Zakowicz I., *Idea uniwersytetu Wilhelma von Humboldta – kontynuacja czy zmierzch*, „Ogrody Nauk i Sztuk”, nr 2, 2012, s. 62-74.

- Zakowicz I., *Uniwersytet – przedsiębiorstwo produkcyjno-usługowe, student – klient supermarketu? Czyli szkolnictwo wyższe w procesie zmian*, w: M. Czerpaniak-Walczak (red.), *Fabryki dyplomów czy universitas? O „nadwiślańskiej” wersji przemian w edukacji akademickiej*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2013, s. 131-149.
- Zyra A., *Kobieta sukcesu, żona, matka. Dylematy funkcjonowania kobiet*, w: *Przywiązanie i przekraczanie... Przywiązanie i przekraczanie. Płeć w studiach empirycznych*, Olsztyn 2006, s. 139-155.

Numery DOI tekstów zamieszczonych w książce

Katarzyna Ukłańska, Olga A. Kotowska-Wójcik

Moralność, intymność, aktywność – kobiety i mężczyźni o kontekstach życia prywatnego i publicznego

DOI 10.48226/978-83-66666-14-6_01

Wojciech Klimski

Płeć i dekodifikacja moralności seksualnej

DOI 10.48226/978-83-66666-14-6_02

Maria Sroczyńska

Być młodym..., czyli o kontrowersyjnych wymiarach współczesnej intymności (szkic socjologiczny)

DOI 10.48226/978-83-66666-14-6_03

Joanna Wróblewska-Skrzek

Digitalizacja miłości. Wirtualne randkowanie – szanse i zagrożenia

DOI 10.48226/978-83-66666-14-6_04

Anna Linek

Ciało kobiety w „zaklętym” kręgu wagi

DOI 10.48226/978-83-66666-14-6_05

Martyna Kawińska

Kobiety i mężczyźni wobec starości i starzenia się

DOI 10.48226/978-83-66666-14-6_06

Katarzyna Ukłańska

Ambitne kobiety. Kompetencje i stosunek do pracy studentek na podstawie badań empirycznych

DOI 10.48226/978-83-66666-14-6_07

Magdalena Markocka

Rola i aktywność kobiet w perspektywie współczesnych przemian społeczności lokalnych

DOI 10.48226/978-83-66666-14-6_08

Monika Maria Brzezińska

„Gołąb” i „jastrząb”, czyli przywództwo i decydowanie polityczne kobiet i mężczyzn

DOI 10.48226/978-83-66666-14-6_09

Olga A. Kotowska-Wójcik

Polki i Polacy o kobietach w polityce

DOI 10.48226/978-83-66666-14-6_10